

Búkoopoor Jéy-Jandii

Diey Diandy se cache

Texte

Abib SADIO

Illustrations

Abdoulaye Madior SAGNA

GIE CLOA
Thionck-Essyl
Département de Bignona
Région de Ziguinchor
Sénégal

SIL
BP 2075
10200 Dakar
Sénégal

Diey Diandy se cache

Langue : gusiilaay

Sénégal

Afrique de l'Ouest

Première édition

2016

© GIE CLOA 2016

© SIL 2016

N'fúrih, nan nja émit elub mee jaram étuuuur
épurul éjalako, no nja ukaan mee búkoopoor.
Ubajaóli min gujaae enaaf. Jéy-Jandii son
gutiyool ngurok ejow búkoopoor dó m'mafos
maamu.

Dó dan gommee m'búkoopoor baabu, gabuk
nguṇooloorool n'gawos hooo... ! Natek párak !
Párak ! Ngúyiit gukot n'éruup gátuuuur
gacee.

Narok : « Uge be ekaan gabuk gakoña ámuseoli aroge gajow go anofen. Go nak gufooñ mee. »

Ajow be ejok go ngúyiit. Nañow mara gubebet to geeh meenj.

Baj to élabati nábaañ bu tan gabuk gaagu guṅooloorool mee. Nañow to ñugehen tiririr, nagoren étuuhuur yaayu, babak baabu mbúyihul bu nu ho, nogoor naṅ bacaar bujok bo.

Nan boomool mee nenjaap m'buhul narok :
« Naak nitey jambil íjarum taahe bájuusa.
Bajen naroge búniwool naja busen bájuusa.
Naak nikaa bóot kallaŋ. »

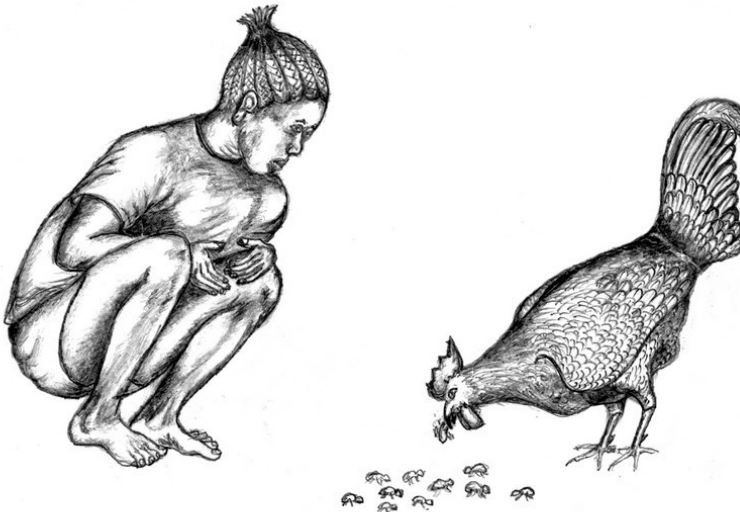
Nan ajooŋoor mee síndo, natook bo gaŋanaiil
ngafen. Bañuher go bubaj busomben, mbaj
jaahaliool nacik bu to. Nañow mara batenka
ngon to ngafen.

Narok bo : « Wáob bónteni jiwuuseen reg
bañuherool njiteyeen jikaay. Aw uñow nandinj
fufen go furiihulo. »

Narok go : « Jaat fufeni be elinj maa tinj wan
ureg mee bacamen nurañene. Bare may bucee
butetey bubolo nu mof maamu. Bo bupage
ecet. »

Baj to benen élabati ngubaañ bu gámiigoor
benen.

Nabaañ bu tan ańoulo mee gańana gaagu
nfutiń batenka baabu. Natook min kaane
fúlunday. Náfatul bateeper baabu, nańow
siniin muleeh batenka baabu min sikaane
fáńanga. Gukow mo n'guńuget.

Narok : « Tań fáńanga maa nak anogoor
n'fuleeheool ? »

Búyegehool mbutey bu n'geeh gara babuk gan añoulo mee fufunak m'búkoopooriil. Natey bu gayuugen, be émir gabuk buu nak gunogoor bájalakoerol.

Nan átiij bo mee natook go may ngukew guleeh babuk bumeen ban mbukot n'étuuhuur yaayu jaram eñuget tiririr. N'sáleniool násabi ecik. Mara guloboolob síndo babuk busenesen bájuusa.

Narok : « Pére gabuk gaagu buu ngukaane min guguben geeh gaagu peepe gameenj mee mee ? »

Be étiij síndo nasonken jaam Bajen, ho nemma 'abajen goh' be émir. Nan átiij mee síndo nasonken Bajen : « Jaam Bajen, tañ gabuk buu nak gukaan ngukew geeh go ? »

Bajen : « Gabuk gugubenériit geeh go nan eylool. Go nak gukewooro to nu mal maamu. Dó mbubile gabaak jaram kaan babuk, nbúyihoorul jaram bútiinul síndo. Mo cil mee ngulobolaal jambil nak mal muyuho m'básola siyan saasu son mútasomolaal. »

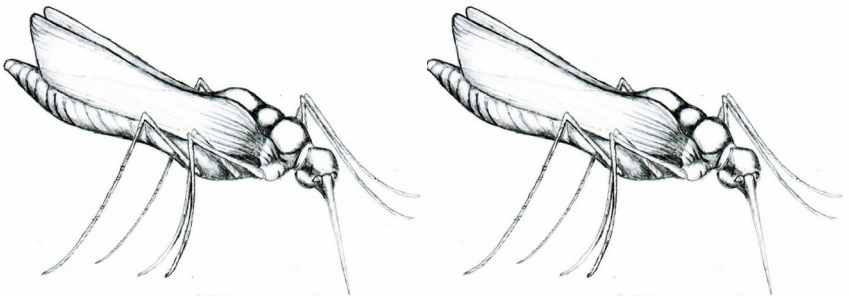
« Tan buu nak gukaan nguñow. Gubabaj gúcil ? Rehoorehor tambi. »

Bajen : « Gabuk gubabaj gúcil guñoẽñow
guṅareṅar may gafooṅ. Neeni ukorosie jak,
n'goot son n'fukow nak guregen eṅaap an.
Mara an bo narege ebaj ésuupa. Neeni
uñeeror go jak butum go bubaabaak, mbuñek.

Bo nak eṅar neroolen nusun wara gapoli min
gumoobi fúsim. Neeni gumoobi jaram gupooñ
ngúyit gujow bu tan mal moom mee muyuhoe,
ngubet to. Mee nja gubugoor mee mee. »

Awaa ínje bóot uṅohaal súum.

Nápurul m'bújom násupen mal bu fúcaho sara bújom. Nalaben utoj butik jaram uñul, nawuuhul mo n'egoboleet. Nacookoor mo jaram afaak, najow be éjarul fúmbuurool, natoogúl éwuuh neloh dó.

Narok : « Háaab esigaam mal. Maame ipompooñ mo ñeer. »

Járiita najam bakaawerool, náteyul.

Atíiñul narogool : « Járiita éwuuh uyee nekajenaam fúcaho. »

« Ewúuh déhooro nukaawe mee mee mat úpuren yo ubehen min urem. Mbil ñeer úyuh mo nañ jasik jon dó ? Ewúuh úmire wanoowan yo nak emundum egor wo. Neeni utale nemund efiho. Nubañ mutiñ, nemund ejagen. »

Narok yo : « Fok may umundom ujagen.
Utaaso'om dó may aw han úmir mee urok
ugoregor wanoowan. Be éyuh mo piipii. »

Najar gaser min ápurenul yo fac abet mee.

Najow atebúl furas be emuk éwuuh yaayu. Nan
akaay yo mee etek, néyiit ekot m'bumillum
bara yan yaayu. Atoogut bo. Jéy-Jandii
nasonkenool arok.

« Jaam Abaaji, eabaj uwuureek nan gabuk
gaagu ? Buu nekaane nejok ? »

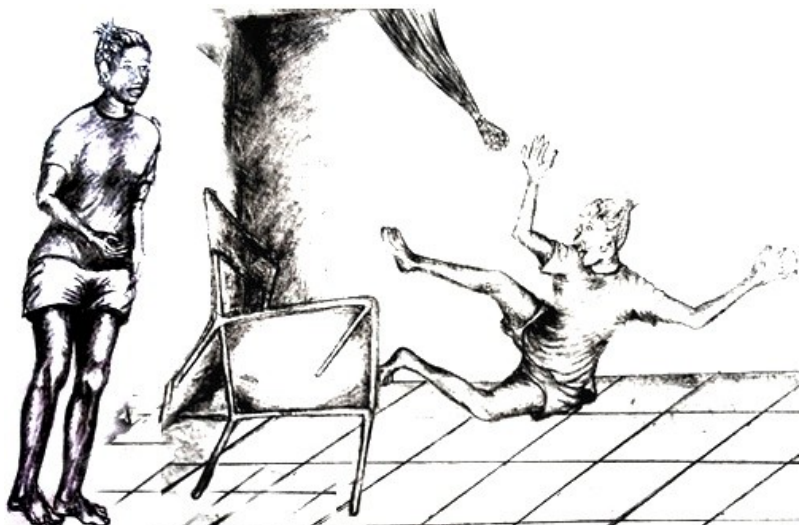

Narogool : « Eem ɲarulom étalum nijumpoor. »

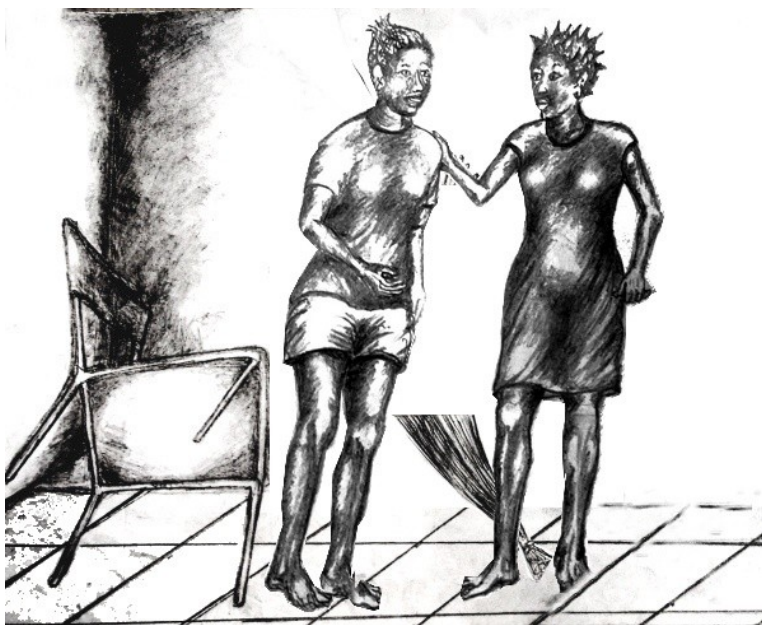
Nan ajumpoor mee akaay égaap be etek,
étalum yaayu netek dinkaj nálohul.

Jéy-Jandii naber tihi ! Tihi ! Tihi !

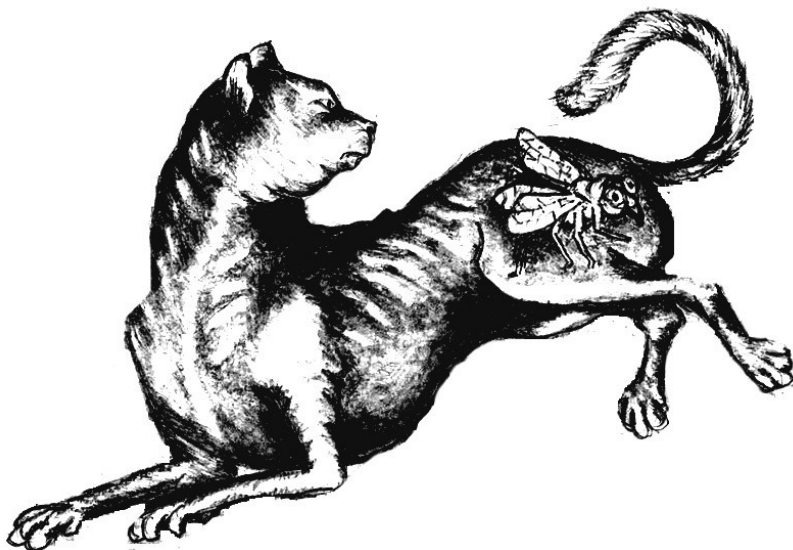
Narogool : « Bajen aw ulohuloloh umumugoor ?
Masa aw uyuho mas jambu uhuue. »

Bajen narok : « Umírut éwuuh ten bálum. Yo bu nak épurul n'ekamo bákoji mee, nekot nu wanoowan wapuput néjo'ool esigolaal mutiñ. Umíit dó seneolaal mee úsomut wátipoore mee. Nan far etey, son ucee úsomut wan salite esene mee. Mo kaane múkaanumaay máamak m'mutiñ. Mo kaane sah mutiñóotiñ nubaje nutaas mo nu mal mabaje odisabel jandiñ utiñ mo. »

Nan ápuren mee éwuuh yaayu afaak Bajen narok yo : « Ujóol may m'bújom be úbuj fúcaho Jéy-Jandii déhooro nubaañ. Uñar busigi nujow. »

« Esiiko yaayu may ecamenut ekot nu yo, enjare fúlaj yo netek yo párak ! Néyiit.

Nan éyiit mee, negolen m'baliirer bara galiira.
Galiira gaagu ngujok yo min ereg negolenoore.
Ekaane amiigel go. Bis ñar ujagen. »

